

Archiv obce Jadruž

1838 – 1945

Inventář

Číslo EL NAD: 130
Evidenční číslo pomůcky: 190

Obsah

Úvod.....	3
I. Vývoj původce archivního souboru.....	3
II. Vývoj a dějiny archivního souboru.....	8
III. Archivní charakteristika archivního souboru.....	8
IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru.....	9
V. Záznam o uspořádání archivního souboru.....	9
Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury.....	10
Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk.....	11
Inventární seznam.....	12

Úvod

I. Vývoj původce archivního souboru

Organizaci místní samosprávy, převedením pravomocí do rukou obcí, předcházelo zrušení roboty a poddanství v roce 1848. Následoval zákon o provizorním zřízení obecním č. 170/1849 Ř. z. ze dne 17. března, který zrušil dosavadní pravomoc panských vrchnostenských úřadů ve správě venkovských obcí, kde vrchnost doposud zastupovali venkovští rychtáři a konšelé, pověřeni vykonáváním částečné a obecné samosprávy. Stále ještě omezené obecní pravomoci zaručily obcím alespoň základní práva, mezi něž patřila práva: svobodné volby zástupců, domovské, samostatně vyřizovat vlastní agendu, uveřejnit veřejně výsledky obecního hospodaření a zveřejnění jednání obecních zástupců. Jednalo se o zlomový počín, vyvolaný zejména tlakem na politickou situaci ve státě. Zprvu udílená samostatnost zemská přenesla se na úroveň krajskou, okresní a obecní. Přestože by se tak mohlo zdát, že majitelé dosavadních panství tím přišli o řadu výhod, opak je skutečností. Mohli snáze uplatnit svůj vliv především tam, kde jej potřebovali využít nejvíce. Postupně mohli získat kontrolu nad obcemi a později nad celými okresy.

Shora uváděná zákonná úprava, takzvané Stadionovo prozatímní obecní zřízení, vycházela z uvozovacího patentu a v něm uvedeného hesla, že základem svobodného státu je svobodná obec. Zákon jej zachovával tak, že hovořil o obcích místních, okresních a krajských. Skutečně platnými se však staly pouze předpisy o obcích místních.

Obce se staly nejnižším článkem místní samosprávy. Obvod těchto obcí se shodoval s katastrálním územím. Novým prvkem se stalo zavedení pravidla, že každé sídliště se muselo stát obcí či součástí obce nazývané osadou. Dřívější rozdíly mezi sídlišti různých stupňů byly zachovány pouze v názvoslovích těchto obcí, jako města, městyse čili městečka a vesnice či vsi. Každá obec náležela do určitého soudního a politického okresu a každá osoba musela patřit do evidence některé obce. Pokud některé z obcí nesplnily zákonné požadavky, mělo se přistoupit k jejich sloučení s jinou obcí, přestože by s tím dotčená obec nesouhlasila.

Stadionovo zřízení rozlišovalo dvojí působnost obce. Obec se měla starat především o svoje vlastní záležitosti, obecní zřízení tehdy hovořilo o přirozené působnosti obce. Ve své působnosti nemohla být obec omezována mimo zákonem uváděné případy. Jakýmsi protipólem přirozené působnosti obce se stala působnost přenesená. Tato působnost zahrnovala obstarávání určitých veřejných věcí, které obci nařizovala státní správa.

V každé obci se povinně zřídily dva orgány, obecní výbor a představenstvo. Obecní výbor volený na tři roky představoval kolegiální orgán a rozhodoval většinou hlasů. Disponoval však pouze usnášecí a dozorcí mocí, bez možnosti použít moc výkonnou. Užším orgánem, voleným právě z členů obecního výboru, se stalo obecní představenstvo. Skládalo se ze starosty a alespoň dvou radních. Nepředstavovalo ovšem kolegium, radní vytvářeli jen pomocný a zastupující orgán v době starostovy nepřítomnosti v úřadu, samotný starosta se stával výkonným orgánem, který prováděl usnesení obecního výboru.

Nad samosprávnými orgány se zavedla instituce dozoru a starosta mohl využívat práva prozatímního odložení výkonu rozhodnutí obecního výboru, pokud to odporovalo zákonům nebo mohla být způsobena škoda obci samotné. V roce 1850 došlo k rozšíření dozorcí moci a místním obcím přibyla policie. Nadřízený okresní úřad měl dohlížet na práci starosty v oboru

místní policie patřící do přirozené působnosti obce. V nutných případech pak uváděl věci do pořádku. Vláda mohla obci kdykoliv výkon místní policie odejmout a zabezpečit její činnost za pomoci vlastních orgánů.

Vlastní činnost obecní samosprávy začala v roce 1850, kdy byly aktivovány nově zřízené státní politické úřady. Došlo k územní reformě obcí a obecní samospráva se posléze stala skutečností.

K vydání dalšího obecního zřízení došlo v roce 1859, v platnost vstoupilo pouze ustanovení o domovském právu a navíc nastalo odstranění veřejnosti jednání orgánů obecní samosprávy. Po vydání Říjnového diplomu docházelo k postupnému odstranění zásahů do samosprávy. V roce 1861, po volbách do obecních orgánů, v nichž zvítězili ve většině měst v Čechách čeští zástupci, byla veřejnost jednání zavedena opět. Rok poté vstoupil v platnost rámcový říšský obecní zákoník jako výsledek jednání mezi vládou, snažící se dostat obce pod větší kontrolu, a mezi parlamentem. V roce 1863 bylo vydáno obecní zřízení a řád volební pro Slezsko, o rok později také pro Moravu a Čechy č. 7/1864 Z. z. Tato zřízení se vztahovala na všechny obce příslušné země s výjimkou statutárních měst. Každá nemovitost musela náležet do svazku některé obce. Samosprávné obce se mohly slučovat a rozlučovat a za určitých okolností měnit svoje hranice, o čemž však s konečnou platností rozhodovaly zemské sněmy.

Obecní zřízení rozlišovala dva druhy občanů do obce náležejících. Jednalo se o skupinu osob spojenou s obcí na základě jakéhosi hmotného svazku či o skupinu osob přespolečných. Je zřejmé, že prvně uváděná skupina disponovala všemi výhodami, které jí ze zákona příslušely, avšak nejdůležitějším právem bylo právo volební.

Voliči oprávnění k volbě volili na tříleté funkční období obecní výbor. Počet členů výboru se odvíjel podle zalidněnosti obce a v Čechách se pohyboval mezi osmi a 36 členy, na Moravě od sedmi do 30 členů. Obecní výbor volil ze svého středu obecní představenstvo, které se skládalo z obecního starosty a obecního radního. Počet členů obecního představenstva nesměl přesahovat třetinu členů obecního výboru, počet radních však nemohl klesnout pod dva. Obecnímu výboru se v této době občas říkalo obecní zastupitelstvo. Každý volitelný a řádně volený občan byl povinen volbu přijmout, výjimky z tohoto pravidla byly přesně stanoveny.

Obec, její činnost a veškerý život v ní tak v podstatě existoval v nezměněné podobě téměř do roku 1918, kdy se po vzniku nového, samostatného státu přijala zcela odlišná opatření pro obecní samosprávu.

Základním pravidlem pro chod obce po roce 1918 zůstal nadále předpoklad, že o obecních záležitostech může rozhodovat pouze osoba, která přispívá na udržování obecního hospodářství, avšak vyvstala potřeba řešit situaci s volebními řády. Na počátku roku 1919 tak vstoupila v platnost dvě zákonná nařízení, zákon č. 75/1919 Sb. o řádu volení v obcích a zákon č. 76/1919 Sb. o novele k obecnímu zřízení.

Volební řád představoval výsledek dohody občanských stran se sociální demokracií a přinášel značnou demokratizaci. Přiznával totiž všeobecné, rovné, tajné a přímé hlasovací právo při volbách do obcí všem osobám, které měly v obci alespoň tříměsíční trvalé bydliště, a které nebyly určitým způsobem diskvalifikovány a dosáhly věku 21 let. Pasivní volební právo se přiznalo osobám ve věku od 26 let a volený musel alespoň jeden rok v obci bydlet. Volilo se na základě kandidátních listin a podle zásad poměrného zastoupení. Volební období se prodloužilo na čtyři roky, v roce 1933 na šest let, aby se sjednotila délka volebních období

s ostatními samosprávami. Vznikly obecní finanční komise, v nichž jednu polovinu představovali zástupci zvolení obecním zastupitelstvem a druhou zástupci jmenovaní okresním úřadem. Jednalo se tak především o kontrolu ze strany státu, který si v obcích nepřál převahu socialistické většiny, která by mohla volně nakládat s obecními prostředky. Komise mohly kontrolovat veškeré obecní hospodaření a odvolávat se proti všem usnesením obecního zastupitelstva finanční povahy.

Zákonná novela obecních zřízení rozeznávala tyto řádné orgány obcí: obecní zastupitelstvo, obecní radu, starostu, případně jeho náměstky a komise.

Obecní zastupitelstvo nahradilo dřívější obecní výbor. Jeho zvolení se účastnili všichni voliči oprávnění k volbě a skládalo se z devíti až 60 členů podle počtu obyvatel v obci.

Ze svého středu volilo obecní zastupitelstvo obecní radu, která nastupovala na místo dřívějšího obecního představenstva. Skládala se ze starosty, jeho náměstka či náměstků a členů rady, radních. Počet všech těchto členů činil znovu jednu třetinu obecního zastupitelstva, proto se stanovil počet jeho členů na devět, aby rada byla nejméně tříčlenná. Plnila totiž také funkci obecního trestního senátu, a tento musel být nejméně tříčlenný, tvořil jej starosta a dva radní.

Došlo k jasnému vymezení významu obecní rady, totiž že obecní rada tvoří sbor, který se za předsednictví starosty usnází na všech věcech, jež podle zákona nebo podle zákonných nařízení nejsou vyhrazeny obecnímu zastupitelstvu. Toto ustanovení utvářelo z rady primární orgán obce.

Obecní zastupitelstvo volilo ze svého středu rovněž starostu a jeho náměstka, v obcích s počtem převyšujícím 24 členů zastupitelstva se volili náměstci dva. Volba starosty nemusela být potvrzena státem, zákon č. 122/1933 Sb. o změnách řádu voleb v obcích však stanovil, že volbu starosty schvaluje státní úřad. Pokud státní úřad volbu starosty a jeho náměstků nepotvrdil, pozbývala tato volba platnost a obecní zastupitelstvo bylo povinno uskutečnit volbu novou. Kdyby se však zastupitelstvo zdráhalo provést novou volbu, pozbývala by platnosti také volba členů obecního zastupitelstva. Politický úřad jmenoval do čela obce správní komisi a v příhodné době vypisoval novou volbu obecního zastupitelstva. Podle shora psaného je jasně viditelné, že těmito ustanoveními byla obecní samospráva značně okleštěná. Státní úřady nezavazoval žádný termín k vypsání nových voleb obecního zastupitelstva.

Prámem obcí bylo zřizovat si poradní a přípravné sbory ve formě komisí.

Nejdůležitějším orgánem, v jehož rukách spočívala rozhodující moc, byla obecní rada. Její zasedání byla neveřejná a konala se poměrně často. Obecnímu zastupitelstvu byly vyhrazeny pouze některé věci, schvalovalo zejména obecní rozpočet, jeho schůze se měly konat alespoň jednou za dva měsíce a byly veřejné. K určitým funkcím starosty patřilo svolávání schůzí obecní rady a obecního zastupitelstva, zastupování obce navenek apod.

Mezi mimořádné orgány obce patřil vládní komisař nebo správní komise. Pokud zemský úřad rozpustil zastupitelstvo, bylo povinností příslušného okresního úřadu stanovit pro obec přechodný orgán (komisař, správní komise). Tento mimořádný orgán vedl správu obce do řádné volby a dosazení nově zvoleného zastupitelstva. Pravomoc přechodných orgánů zůstala omezena na běžné záležitosti a kromě toho směl provádět pouze neodkladné akty, jejichž prodlením by mohla obci vzniknout škoda.

V období německé okupace pohraničí v letech 1938 – 1945 se charakter veřejné správy výrazně odlišoval od předešlého. V odtržených pohraničních částech republiky vstoupil v

platnost říšskoněmecký systém a došlo k odstranění volitelnosti orgánů územní samosprávy. Na protektorátním území vznikly správní orgány řídicí se poněkud upravenou verzí týchž zákonů. V pohraničí převzala dočasně, do 20. října 1938, veškerou výkonnou moc armáda. Z jejího pověření vedli armádní zástupci veškeré existující správní orgány.

Nejdůležitějším obdobím ve vývoji sudetské správní organizace byla krátká doba od 21. října 1938 do 30. dubna 1939. Došlo k přijetí významných zákonných opatření a vybudování celé správní sítě. Vznikla tzv. Říšská župa sudetská (Reichsgau Sudetenland) a celé území se rozdělilo na venkovské a městské okresy (Landkreise a Stadtkreise). Ve venkovských okresech byly utvořeny úřady landrátů (Der Landrat) navazující na prvorepublikové okresní úřady. Došlo k faktické likvidaci územní samosprávy. Ve správě obcí se zavedl tzv. vůdcovský princip a správu obce tak zastával pouze starosta. Stálými zástupci starostů se stali přidělcenci (Beigeordnete). První přidělenec byl podle zákona prvním a stálým zástupcem starosty, zbývající přidělcenci byli stálými zástupci pouze ve svých pracovních oborech (sociální péče, policie, zdravotnictví, školství apod.), starosta však mohl vztáhnout každou z těchto záležitostí na sebe. Další obecní orgán představovali obecní radové obstarávající trvalý kontakt mezi obecní správou a ostatními obyvateli. Jednalo se o nejméně 12 a nejvíce 36 členů a zákon stanovil, ve kterých záležitostech se musí starosta s obecními rady poradit. Kromě obecních radů existovali ještě poradci, kteří vykonávali poradní činnost pro starostu a přidělcence v určitém správním oboru nebo jiné speciální otázce. K obecním orgánům patřila také porada obecních radů a poradců. Starosta je zval v přiměřené lhůtě k poradě a oznámil jim její důvod.

O zajištění vzájemné symbiózy mezi obecní správou a nacistickou stranou se staral zmocněnec NSDAP. Ze zákona požíval značného vlivu na správu obce, aby dohlédl na správnou interpretaci nacistických zájmů ve svěřené obci. Starosta a přidělcenci z povolání vykonávali svůj úřad 12 roků, pokud se jednalo o úřad čestný, krátka se doba na 6 roků.

Činnost obecních úřadů zanikla v roce 1945, kdy byly nahrazeny soustavou národních výborů. V pohraničí navazovaly na obecní úřady místní správní komise jmenované postupně v letech 1945 – 1946.

Název vsi Jadruž, nacházející se 5 kilometrů jihovýchodně od Přimdy, s největší pravděpodobností vychází ze slova jádro. Ovšem v tomto případě je potřeba hledat též v osobním slovanském jméně Jadruga, v Čechách řídce používaného, představujícího zřejmě mužského nositele (v přenesené souvislosti se spojením Jadrůhův dvůr).

K dalším českým pojmenováním vsi patří Jadruše, Jadruš, Jadrusz, k německým Godrusch, lidově Gódruš, Gadrusch, Jadrusch, Godrisch a latinským Gadrusch a Jadrusz.

První zmínka o vsi Jadruž pochází z roku 1344, kdy je uváděna mezi pěti chodskými vesnicemi podléhajícími purkrabímu na nedaleké Přimdě. Ve 14. století obdrželi Jadružští právo kácet dřevo v přimdských lesích od samotného Karla IV. O století později jim byla tato práva opět potvrzena. Jako většina panovníkem privilegovaných vsí, dostala se také Jadruž do sporu s tehdejší vrchností a připojila se ke stížnostem přimdských Chodů na přelomu 15. a 16. století. Mezi tehdejší držitele Jadruže patřil Adam ze Švamberka, který ves spojil se statkem v Olešné. Po jeho smrti v roce 1590 zřejmě zakoupili ves Merklínští a připojili tak ke svému stále se rozšiřujícímu panství Bernartice. Do roku 1639 spravovala a držela panství Bernartice Kateřina rozená Černínová, vdova po Purkhardtovi Merklínském. Posléze se dostalo do majetku Diviše z Dobřan a nakonec je zakoupil podplukovník Paris von Spanko (psaný též jako Spandko), podle matriky zesnulých uváděný jako vynikající stratég a hrdina války s Tureckem, povýšený do šlechtického stavu za odměnu. Byl ženatý s Evou Marií

Schirndingerovou. Jejich jediná dcera Anna Alžběta se provdala za hraběte Maxmiliána Karla Lažanského z Manětína. Od nich zakoupil Bernartice hrabě Franz von Sinzendorf na Plané, následně Alexius Wenzel von Hildenbrandt von und zu Ottenhausen. Posléze se jeho syn Jan Josef rozhodl panství prodat, 17. listopadu 1732, knížeti Dominikovi Marquardovi z Löwensteinu a na Boru. Panství Bernartice, potažmo ves Jadruž, pak zůstalo v držení Löwensteinů do roku 1945.

Bernartická část borského panství byla roku 1791 převedena z Klatovského kraje do kraje Plzeňského zřejmě kvůli snazší evidenci majetku v patrimoniální správě, když se pozemkové nároky knížecího rodu Löwensteinů dělily mezi kraje Klatovský a Plzeňský, přičemž statky náležely pod správu panství v Boru. Po osamostatnění obecní samosprávy v roce 1850 zůstala ves součástí velkostatku Bor, náležející Löwensteinům až do roku 1945.

Katastrální území obce tvořila ves Jadruž samotná.

Do roku 1862 patřila ves Jadruž pod Krajský úřad v Chebu a od roku 1850 pod nově zřízené Okresní hejtmanství v Tachově. Zároveň se vznikem politických okresů vznikly v roce 1850 rovněž okresy soudní. Obec Jadruž se stala součástí nově vzniklého soudního okresu Přimda (zůstala v něm až do roku 1945). Při další reorganizaci správy v roce 1855 byla sloučena politická a soudní správa a vznikl Smíšený okresní úřad Přimda, jehož součástí byla také obec Jadruž. K definitivnímu rozdělení politické a soudní správy došlo v roce 1868, kdy bylo znovu obnoveno Okresní hejtmanství v Tachově. Po připojení okresu Tachov k německé „Třetí říši“ spravoval obec Landrát v Tachově.

Vzhledem k absenci důležitých písemností vzniklých z činnosti obecní samosprávy, představuje rekonstrukce její aktivity do roku 1945 složitý úkol. Zachovalo se sice poměrně velké množství různého materiálu, ovšem jeho využitelnost je z hlediska existence a působení obecní samosprávy zanedbatelná. Přestože povaha dochovaného souboru písemností tedy nedovoluje detailně objasnit chod obecní agendy, lze z mezerovitých záznamů a jednotlivých dokladů alespoň částečně sestavit přehled obecních starostů za toto období.

představený obce/starosta	funkce od roku	funkce do roku
Johann Eisenhut	1892	?
Josef Friedrich	1895	1899
Franz Eisenhut	1901	1904
Wenzel Sterzl	1907	?
Johann Watzka	1912	?
Wenzel Sterzl	1915	1920
Franz Friedrich	1924	1931
Johann Eisenhut	1931	1938
Wenzel Watzka	1938	1945

II. Vývoj a dějiny archivního souboru

V závěru zápisu z odborné archivní prohlídky provedené dne 11. prosince 1953 na Místním národním výboru v Jadruži je uveden soubor písemností, vzniklých z činnosti obecní samosprávy v Jadruži do roku 1945, převzatých do tehdejšího okresního archivu. Jedná se celkem o devět položek: hlavní kniha a rozpočet z roku 1941, pokladní deník z roku 1908, deník chudinského fondu 1908, protokol zemědělského spolku 1907, trestní rejstřík od roku 1860, likvidační kniha z roku 1936, podací protokol 1921 – 1926, podací protokol 1926 – 1940, svazek 0,50 kg německých spisů, přičemž bylo vyskartováno cca 40 kg oběžníků, úředních listů a časopisů nespecifikovaných dle původců a případného časového rozsahu. S přihlédnutím k mylně určené dataci a názvům některých písemností z předešlého seznamu se podařilo dohledat (revize archivního souboru 28. listopadu 2000) všechn materiál, pouze pokladní deník a protokol zemědělského spolku byl ještě v roce 1955 od archivního souboru oddělen a byl založen nový archivní soubor s názvem Zemědělský spolek Jadruž EL NAD 202. Datum převzetí a číslo v knize přírůstků uvedené v kartě JAF je 9. června 1955, číslo přírůstku 20. Přírůstková kniha proto toto období se však nedochovala.

Dne 9. června 1955 proběhla v Jadruži tzv. prohlídka archivu, vedená již za přítomnosti okresního archiváře. Z předloženého materiálu se podařilo vytřídit ještě další písemnosti předchůdce české samosprávy do roku 1945. Jednalo se o pokladní deník z roku 1932, parcelní protokol z roku 1838, plány budov, statistické doklady týkající se obhospodařování půdy německým obyvatelstvem a domovské listy. V zápise je dále zmínka o protokolu o schůzích obecního zastupitelstva od roku 1924, v němž ovšem pokračovalo české vedení po roce 1945.

Ještě v roce 1955 se okresní archivář pokoušel zjistit dostupné informace o německé pamětní knize. Na jeho dotaz však nedorazila žádná odpověď.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Materiál archivního souboru AO Jadruž pochází z let 1838 – 1945. Jedná se o pět úředních knih, tři registraturní pomůcky a kartón písemností o celkové metráži 0,25 bm.

Vzhledem k umístění obce v oblasti s převažujícím německým obyvatelstvem je v dochovaných písemnostech užíván německý jazyk.

Archivní soubor byl uspořádán podle metodického návodu pro pořádání archivních souborů obcí.

V archivním souboru se nalézají písemnosti II. kategorie.

Fyzický stav archivního souboru je dobrý.

Ke vnitřní skartaci nebyly navrženy žádné písemnosti.

V archivním souboru AO Jadruž se nenachází Protokolní kniha se záznamy ze zasedání obecní rady, místní školní rady a finanční komise z let 1924 – 1939, neboť tato kniha je uložena v archivním souboru MNV Jadruž EL NAD 54, když ve vedení knihy pokračovala česká samospráva v letech 1946 – 1954.

U inv. č. 4 (podací protokol) je potřeba upozornit na dualitu z hlediska původců uvedené knihy, neboť kniha byla původně určena pro vedení agendy elektrické společnosti

1925 – 1933. Po roce 1933 přestala plnit svůj význam a nezaplňená kniha byla v roce 1938 použita jako prozatímní podací protokol.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru

Vzhledem k torzovitosti dochovaného materiálu je potřeba upozornit zejména na inv. č. 14 (plány budov) a případně též na nebývale dochovanou zemědělskou agendu inv. č. 27 z období 2. světové války.

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování archivní pomůcky

Archivní soubor uspořádal a pomůcku sestavil Miroslav Vetrák v březnu roku 2007 ve Státním okresním archivu Tachov.

V Tachově, 18. prosince 2007

Miroslav Vetrák

Příloha č. 1 – Seznam použitých pramenů a literatury

- Adressbuch für den politischen Bezirk Tachau, Tachov [1925]
- Heimatatlas des ehemaligen politischen Bezirkes Tachau – Pfraumberg, Geretsried 1973
- Zdeňka Hledíková, Jan Dobeš, Jan Janák, Dějiny správy v českých zemích od počátku státu po současnost, Jihlava 2005
- Zdeněk Martínek, Archiv obce, Archivní časopis, roč. 49, 1999
- Ortsbuch für den Reichsgau Sudetenland, Haida s. d.
- Ottův slovník naučný, Díl sedmnáctý Median – Navarrete, Praha 1999
- Antonín Profous, Místní jména v Čechách, jejich vznik, původní význam a změny, Díl II. CH – L, Praha 1949
- Reichsgesetz und Regierungsblatt für das Kaiserthum Österreich Vídeň, 1849
- Reichsgesetz und Regierungsblatt für das Kaiserthum Österreich Vídeň, 1864
- Sbírka zákonů a nařízení státu československého, Praha 1919
- Sbírka zákonů a nařízení státu československého, Praha 1933
- August Sedláček, Místopisný slovník království českého, Praha 1998
- Seznam míst v království Českém, Praha 1913
- Franz Schuster, Tachau – Pfraumberger Heimat, Ulm/D 2000
- Státní oblastní archiv Plzeň, Průvodce po archivních fondech, svazek 3, Praha 1976
- Übersicht der in Folge a. h. Gutschliessung vom 26. Juni 1849 genehmigten provisorischen Gerichtseintheilung des Kronlandes Böhmen, Praha 1849

Příloha č. 2 – Seznam použitých zkratk

AO	archiv obce
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
evíd.	evidenční
inv. č.	inventární číslo
JAF	jednotný archivní fond
MNV	místní národní výbor
NAD	národní archivní dědictví
NSDAP	nacionálněsocialistická německá strana dělnická (Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei)
Ř. z.	Říšský zákoník
Sb.	Sbírka
s. d.	sine dato (bez datace)
SOkA	státní okresní archiv
Z. z.	Zemský zákoník

Inventární seznam

Předchůdci obecní samosprávy do roku 1850

Úřední knihy

1	Parcelní protokol obce Jadruž (Bauparzellen Protokoll der Gemeinde Godrusch) Německy, 24 x 38 cm vazba z lepenky a papíru, hřbet a rohy kožené	1838	K 1
---	--	------	-----

Obecní úřad od roku 1850 – 1945

Úřední knihy

Evidenční knihy agendy bezpečnosti a veřejného pořádku

2	Seznam držitelů služebních a pracovních knížek	1858 – 1939	K 2
---	---	-------------	-----

Spisový materiál

Registraturní pomůcky

3	Podací protokol	1921 – 1938	R 1
4	Podací protokol (na začátku knihy vedena agenda elektrické společnosti v letech 1925 – 1933)	1938 – 1945	R 2
5	Podací protokol (druhotná evidence)	1940 – 1942	R 3

Obec a její správa

6	Domovské listy	1892 – 1928	N 1
7	Křestní list	1901	N 1
	Výkaz o dětech narozených v roce 1931	[1932]	N 1
8	Volební záležitosti	1924 – 1936	N 1

Správa obecního majetku

9	Pokyny a nařízení týkající se rozpočtového hospodaření obce	1938 – 1944	N 1
	Rozpočty	1930 – 1941	N 1
10	Kontrola obecní pokladny	1942 – 1944	N 1

Péče o bezpečnost a veřejný pořádek

11	Výkaz o pracovních silách	[1939]	N 1
----	---------------------------	--------	-----

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
12	Urgence o splacení léčebných výloh	1937	N 1
13	Oznámení o včelí nákaze	1936	N 1
14	Stavební záležitosti	1930 – 1937	N 1
	Žádosti a udělení povolení ke stavbám a stavebním úpravám včetně plánů (převážná většina stavební dokumentace se týká úprav stávajících domů, popř. staveb hospodářských zařízení a budov; č. p. 2 – 4, 12 – 15, 17 – 19, 21, 24, 27, 28)	1879 – 1941	N 1
15	Záruční list od firmy Eternitas	1935	N 1
16	Elektrifikace, dodávky elektřiny, korespondence	1934 – 1943	N 1
Péče o veřejné ústavy a zařízení			
17	Péče o chudé	1936	N 1
	Chudinský fond, rozpočty, vedení	1925 – 1932	N 1
18	Výpomoc nezaměstnaným	1936	N 1
19	Finanční a hmotná pomoc rodinám s více dětmi, péče o děti	1938 – 1939	N 1
20	Bezplatná pomoc, ostatní	1934 – 1940	N 1
21	Školní záležitosti	1933 – 1944	N 1
Spolupůsobení ve státních záležitostech			
22	Ochrana proti leteckému útoku	1937	N 1
23	Evidence záloh podle ročníků narození	1939	N 1
24	Korespondence s Hitler – Jugend	1941	N 1
25	Daň od obyvatelstva	1940 – 1942	N 1
26	Pozemková daň	1941 – 1943	N 1
27	Daň ze psů	1941 – 1943	N 1
28	Daňový nedoplatek	s. d.	N 1
29	Kupní smlouva	1924	N 1
30	Udělení hostinské koncese	1925	N 1
31	Bankovní a finanční záležitosti	1916 – 1944	N 1

Inv. č.	Obsah	Časový rozsah	Evid. jednotka
32	Provozní archy o výkazu využívání zemědělské půdy	1939 – 1943	N 1
	Pomocné listy o výkazu využívání zemědělské půdy k přesnému určení velikosti obdělávané plochy	1941 – 1943	N 1
	Provozní karty o výkazu využívání zemědělské půdy dle čísel popisných	1940 – 1941	N 1
33	Přehledy o chovu dobytka, ostatní záležitosti týkající se hospodaření	1930 – 1940	N 1
34	Zajištění dodávky cukru	1941	N 1
35	Lesní záležitosti	1926 – 1943	N 1

Účetní materiál

Účetní knihy

36	Pokladní deník	1932 – 1943	K 3
37	Likvidační strazza	1936 – 1942	K 4
38	Účetní kniha chudinského fondu	1908 – 1936	K 5

Název archivu:	Státní okresní archiv Tachov
Název archivní pomůcky (archivního souboru):	Archiv obce Jadruž
Značka archivního souboru:	AO Jadruž
Časový rozsah:	1838 – 1945
Počet evidenčních jednotek:	9 (5 úředních knih, 3 podací protokoly, 1 kartón)
Počet inventárních jednotek:	38
Rozsah bm:	0,25 (0,06 knihy, 0,07 podací protokoly, 0,12 kartón)
Stav ke dni:	18. prosince 2007
Archivní soubor zpracoval(a):	Miroslav Vetrák
Pomůcku sestavil(a):	Miroslav Vetrák
Počet stran:	16
Počet exemplářů:	6
Pomůcku schválil:	Mgr. Jan Edl